

Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu

45-052 Opole
ul. Oleska 19a
NIP 754-11-36-950
REGON 530617411

tel: 77 453 86 36
77 443 18 70
tel/fax: 77 453 73 68
e-mail: rio@rio.opole.pl [www: rio.opole.pl](http://www.rio.opole.pl)

Opole, 30 listopada 2022 r.

NA.III-422-26/2022

Pani

Barbara Bednarz

Wójt Gminy Świerczów

Działając na podstawie art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz 1668) w odpowiedzi na wniosek o udzielenie wyjaśnienia, czy w świetle obowiązujących przepisów prawa gmina może ubiegać się o zwrot poniesionych wydatków związanych z wypłatą ekwiwalentów oraz kosztów paliwa od innej gminy za akcje prowadzone przez ochotniczą straż pożarną, która wchodzi w skład krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, na terenie tej innej gminy,

uprzejmie wyjaśniam i informuję, co następuje:

Funkcjonowanie ochotniczych straży pożarnych (dalej też: OSP) regulują przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2490 ze zm.; dalej: u.o.s.p.). Stosownie do treści art. 32 ust. 1 u.o.s.p. koszty funkcjonowania ochotniczych straży pożarnych są pokrywane w szczególności z:

- 1) budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 2) środków z budżetu państwa przekazywanych Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) wpływów instytucji ubezpieczeniowych, o których mowa w art. 38 i art. 39 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej;

- 4) środków pochodzących od osób fizycznych i osób prawnych przekazywanych w szczególności w formie dobrowolnych składek lub darowizn;
- 5) środków pochodzących ze zbiorów publicznych;
- 6) środków własnych.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2057; dalej: u.o.p.) przez krajowy system ratowniczo-gaśniczy rozumie się integralną część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, obejmującą, w celu ratowania życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń; system ten skupia jednostki ochrony przeciwpożarowej, inne służby, inspekcje, straże, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się współdziałać w akcjach ratowniczych. Stosownie do treści art. 15 pkt 6 u.o.p. ochotnicza straż pożarna jest jednostką ochrony przeciwpożarowej.

Organizację krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego określa wydane na podstawie art. 14 ust. 2 u.o.p. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. z 2021 r., poz. 1737). Rozporządzenie to nie zawiera jednakże regulacji w zakresie finansowania ochotniczych straży pożarnych w związku z podejmowanymi działaniami w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Stosownie do treści § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 września 2014 r. w sprawie zakresu, szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. z 2014 r., poz. 1317) włączenie ochotniczej straży pożarnej do systemu jest poprzedzone zawarciem porozumienia między właściwym miejscowo komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej, tą jednostką a wójtem gminy, burmistrzem lub prezydentem.

Przywołać ponadto należy regulacje zawarte w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie terenu działania jednostek ochrony przeciwpożarowej, okoliczności i warunków udziału tych jednostek w działaniach ratowniczych poza terenem własnego działania oraz zakresu, szczegółowych warunków i trybu zwrotu poniesionych przez nie kosztów (Dz.U. Nr 94, poz. 598 ze zm.). Przepis § 2 ust. 1 pkt

4 i 5 rozporządzenia określa teren własnego działania, którym dla ochotniczej straży pożarnej jest teren gminy, w której została utworzona, oraz obszar ustalony między wójtami sąsiednich gmin, w porozumieniu z komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej, właściwym ze względu na teren działania, jednakże dla jednostek włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego jest to teren powiatu, w którym jednostka ma swoją siedzibę. Powyższe rozporządzenie w § 5 ust. 1 i 2 upoważnia podmiot ponoszący koszty funkcjonowania jednostki do określenia kosztów jej uczestnictwa w działaniu ratowniczym wyłącznie poza terenem własnego działania oraz do wystąpienia o zwrot tak poniesionych kosztów do organu Państwowej Straży Pożarnej, który wezwał jednostkę do udzielenia pomocy.

Wobec powyższego przyjąć należy, że ochotnicza straż pożarna, poprzez włączenie do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na podstawie zawartego porozumienia, zwiększa teren własnego działania do całego powiatu. W ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu obowiązujące przepisy prawa nie dają podstawy do żądania przez gminę, w której działa OSP, od innej gminy (w tym samym powiecie), na terenie której przeprowadzona została przez to OSP akcja ratownicza, zwrotu poniesionych wydatków związanych z ekwiwalentem dla strażaków OSP oraz kosztów paliwa. Zgodnie z przepisem art. 32 ust. 1 u.o.p. koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczych straży pożarnych, jako jednostek ochrony przeciwpożarowej, ponoszą podmioty tworzące te jednostki.

Przedstawiając powyższe należy zaznaczyć, że wyjaśnienia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu nie stanowią wiążącej wykładni prawa.

Signed by /
Podpisano przez:

Grzegorz
Czarnocki

Date / Data:
2022-11-30 16:40

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Opolu

Grzegorz Czarnocki